

[Arne Melchior]

ikke tage del i ansvaret for, at det har været sådan. Vi hørte til de partier, der beklagede den negative lovgivning i december 1979, og må derfor hilse med tilfredshed, at socialdemokratiet som et led i forliget har accepteret dette, som vi forstår at også erhvervslivet er meget godt tilfreds med. Det er ikke godt nok, indrømmet, men hvornår er det det? Det er imidlertid en nødvendig og en positiv ting.

Vi har en indvending med hensyn til stk. 2 i § 1 om bilerne, som vi synes igen er blevet en slags sorteper, uden at vi egentlig finder det rimeligt, at biler, der bruges til erhvervsformål, skal være undtaget; men det er jo småtingsafdelingen, og CD er klar til en hurtig og positiv udvalgsbehandling.

Wilhelm (VS):

VS vil naturligvis gå imod dette forslag. Jeg er ganske enig i den vurdering, hr. Rahbæk Møller gav af det, og den vurdering, som Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har givet. Dette er slet og ret tilskud, og der er ikke skygge af chance for, at det har nogen af de positive virkninger, man foregøbler sig. Jeg synes også, den radikale ordfører lød temmelig defaitistisk. Det tydede ikke på den store begejstring for denne part af forliget, når han fire eller fem gange måtte sige, at han håbede, det havde en eller anden positiv virkning. Det var jo faktisk hele den radikale ordførertale ved denne lejlighed.

Jeg synes, der måske er én interessant ting ved dette. Man siger, at forliget rækker frem til 31. december 1981, men her er der tale om en ordning, som, hvis den får lov at fortsætte, er stipuleret til et provenutab på 400 mill. kr. i 1982 og 450 mill. kr. i 1983. Jeg vil da gerne benytte lejligheden til at spørge skatteministeren, om regeringen føler, at den er bundet i så lang tid, eller om dette, at det økonomiske forlig kun rækker til 31. december 1981, betyder, at det selvfølgelig står regeringen frit for at fjerne dette tilskud igen i 1982 og 1983.

Flygaard (DR):

Retsforbundet kan ikke medvirke til gennemførelsen af det foreliggende lovforslag. Vi betragter det kort og godt som et erhvervsmæssigt tilskud og er ikke tilhængere af afskrivningsprocenter på over 100.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Der er faldet en række mere politiske bemærkninger fra ordførernes side, som nok kunne give anledning til kommentarer fra min side, men vi har jo en meget lang dag foran os, så jeg skal afstå.

Jeg vil gerne sige til hr. Anders Poulsen, at skulle der under udvalgsarbejdet vise sig et behov for præciseringer, vil jeg selvfølgelig være indstillet på at foretage sådanne.

I øvrigt skal jeg kun sige, at forslaget er led i en forligsaftale, og at det er et forslag, som erhvervslivets organisationer prioriterede meget højt. Jeg skal sige til hr. Wilhelm, at det fremgår af forslaget, at det skal gælde i hvert fald frem til udgangen af 1983, og det står regeringen selvfølgelig fast på.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Formanden:

Inden vi går videre i dagsordenen, skal jeg til orientering meddele, at det er tanken at holde pause kl. ca. 12.30 og ca. fem kvarter frem.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om en dynamisk erhvervsskattepolitik.

[Af Ellemann-Jensen (V) m.fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 13. Fremsat 15/10 80).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

[Ministeren for skatter og afgifter]

Dette er jo et mageløst stykke papir, og med det kendskab, jeg har til hr. Ellemann-Jensen, kan det såmænd ikke undre mig, at han har evnet at brokke det sammen.

I virkeligheden er der jo tale om, at man vil overføre midler fra de dårligst stillede grupper i befolkningen til erhvervslivet, og i venstres begrebsverden er det jo også advokater, læger og tandlæger m.v. At forslaget så samtidig bygger på nogle forudsætninger, som ikke hører hjemme i denne verden, fuldender kun billedet af et parti, som ikke evner at tænke nyt, og som derfor er vendt tilbage til en gammelliberal økonomisk politik, som jeg faktisk er sikker på at end ikke Madsen-Mygdal ville være parat til at lægge navn til.

Der er efter min opfattelse ikke grund til at gå ind på hvert enkelt af de 21 punkter, der er med i forslaget. De fleste er jo indtil flere gange afvist her i folketinget, faktisk fordi de generelt er uacceptable, og for adskilliges vedkommende er det jo også sådan, at de teknisk-administrativt og juridisk er særdeles uhensigtsmæssige.

Der er imidlertid et enkelt punkt, som jeg synes har en vis interesse, og det er punkt 18, hvor venstre skriver: »Der gennemføres en omlægning af rentebeskatningen, som sikrer mod diskrimination af erhvervsaktive investeringer.« Jeg forstår, at det, man gerne vil, er at få nedsat et nyt udvalg. Man vil ikke rigtig præcisere, hvad det er for et kommissorium, dette udvalg skal have, men jeg synes nu, det kunne være meget nyttigt, hvis vi ligesom fik præciseret lidt nærmere, hvad det er for tanker og ideer, venstre gør sig på dette område.

Jeg lyttede tilfældigt til et radiointerview med hr. Ellemann-Jensen og hr. Poul Schlüter for kort tid siden, og jeg synes, at radioreporteren havde ganske godt fat i, hvad der er de reelle problemer; jeg fornemmede, at hr. Ellemann-Jensen i hvert fald ikke var alt for begejstret ved situationen. Men det kom ligesom frem, at hr. Ellemann-Jensen alligevel mente, at man ikke kan fortsætte på det nuværende stadium med den nuværende ordning. Der må altså ske et eller andet. Det, hr. Ellemann-Jensen så sagde, var: ja men så må man jo ændre ved lejeværdien. Dér manglede jeg fra reporteren et spørgsmål, som jeg vil bede hr. Ellemann-Jensen om at besvare i dag: hvor høj skal lejeværdien efter hr. Ellemann-Jensens opfattelse være for at løse de

problemer, vi rent faktisk har på dette område? Jeg synes, hr. Ellemann-Jensen skylder os en nærmere forklaring på dette.

I øvrigt noterer jeg med glæde, at der er et vist sammenfald mellem venstres og regeringens og forligspartiernes synspunkter for så vidt angår stambesætninger og for så vidt angår beskatning af aktier, udligningsskat osv. Man skal selvfølgelig notere sig med glæde, at der er et vist sammenfald. At venstre også på disse punkter vil gå videre, end erhvervslivets behov tilsier, og langt videre, end hvad der efter min mening er økonomisk forsvarligt, illustrerer kun, hvad der er venstres generelle problem for øjeblikket.

Jeg skal sige – og det er jeg i og for sig ked af – at forslaget her kun kan være udtryk for grov overbudspolitik, og jeg må på regeringens vegne afvise det.

Bakholt (S):

Det, vi her er præsenteret for, skal så være venstres erhvervsskattepolitik, opdelt i 21 punkter. Nogle af dem har været fremsat tidligere, enten som lovforslag eller som beslutningsforslag, og nogle af punkterne falder sammen med de forslag, som regeringen har fremsat eller vil fremsætte, som skatteministeren har været inde på det.

Der er ikke grund til at rose venstre for disse forslag. Men på ét punkt vil jeg rose partiet venstre, og det er, fordi de kommer med det samlet. Det giver et bedre overblik over, hvad venstre vil på det erhvervsskattepolitiske område, og det letter også handlingen her i salen. Den ros skal venstre have. Men så er der altså heller ikke flere roser at give venstre.

Man må gå ud fra, at når venstre har fremsat et så omfattende beslutningsforslag, så har de gjort sig nogle grundige overvejelser, inden forslaget er blevet fremsat. Venstre er altså kommet frem til, at der skal ske ændringer på i alt 21 områder, og de går alle sammen ud på lettelser. Efter venstres egne oplysninger betyder det, at der skal ske skatnedsættelser for erhvervslivet på godt 5 mia kr. og skatteudskydelser på over 2 mia kr. Det er meget, meget store tal, der er tale om her. Har venstre, når man har gennemgået hele det erhvervsskattepolitiske område, ikke kunnet finde ét eneste punkt, hvor der skulle ske justeringer i modsat retning? Det har

[Bakholt]

man tilsyneladende ikke, og det kan få os andre til at få den opfattelse, at man ikke har gjort sig nogen dybere overvejelser over det.

Jeg tror, at det, venstre her gør, er at fremsætte et forslag mere ud fra partitaktiske hensyn end ud fra, at man ønsker at komme med et sagligt erhvervspolitisk oplæg. Jeg synes, at venstre gør nogle krampagtige forsøg på at fremstå som et parti, der alene tænker på erhvervslivets ve og vel.

En anden ting, jeg vil tage frem, er, at venstre ved flere lejligheder har harceleret over, at der ikke er balance mellem statens udgifter og indtægter. Dette forslag vil i hvert fald øge underskuddet. Vi må altså konstatere, at venstre også ved denne lejlighed gør ét og siger noget andet. Venstre gør det modsatte af det, venstre egentlig siger man vil.

Det vil være meget interessant under vores udvalgsarbejde at få belyst virkningerne af de mange forslag for at få undersøgt nærmere, om forslagene vil få de virkninger, som venstre påstår i bemærkningerne til forslaget.

Regeringen har fremsat flere forslag til ændring af erhvervsskatte Lovgivningen til fordel for erhvervslivet. De er mere rimelige end det, venstre her har foreslået, og det er forslag, som er realistiske, og det er forslag, som kan gennemføres her i tinget.

Jeg betragter de forslag, som venstre her har fremsat, som et politisk reklamebrøl, når den slags er værst. Jeg er sikker på, at venstre ikke ville være fremkommet med sådanne forslag, hvis de sad i regeringen og skulle påtage sig et regeringsansvar. Det er som oppositionsparti, venstre har tilladt sig at komme med et oplæg af denne karakter. Der er ikke, heller ikke når vi sammenligner med de andre forslag, som venstre har fremsat her i tinget i den senere tid, den balance, som er nødvendig for at opnå accept i befolkningen og for at få et flertal her i tinget.

Gammelgaard (KF):

Indledningsvis nogle tal, som karakteriserer den politik, regeringen og socialdemokratiet og dets flertal her i folketinget står for.

Fra 1970 til 1978 var der her i landet et samlet årligt skattetryk på 50 pct. af bruttonationalindkomsten. I 1979 udgjorde skatter og afgifter 52,5 pct. af bruttonationalindkom-

sten. Dette tal forøges i 1980 til 55 pct., i 1981 til 60 pct. og i 1984 til 65 pct. Det er den politik, regeringen fører. Det er den politik, vi har set gennemført både i december og i maj. Skatteforhøjelser er løsningen på problemerne. Det er det, socialdemokratiet har at byde det danske erhvervsliv.

Fra konservativ side er vi meget positivt indstillet over for de forslag, venstre her har forelagt folketinget. Vi fremsatte i foråret et tilsvarende forslag i forbindelse med vores samlede plan om at genskabe balancen i dansk økonomi. Situationen er ganske enkelt den, at produktionen og beskæftigelsen i vore udlandskonkurrerende erhverv er alt for lille. Det er et nationalt hovedproblem, både på kort og på lang sigt. Fremstillingserhvervenes produktion skal forøges væsentligt.

Vi har sagt, at det samlede danske produktionsapparat må sættes i stand til at fremstille varer for op mod 40 mia kr. mere om året for at kunne komme væk fra betalingsbalanceunderskud i størrelsesordenen 20 mia kr. årligt og kunne afvikle renter og afdrag på udlandsgælden. Det nødvendiggør store investeringer, og det nødvendiggør, at over 100.000 personer mere finder beskæftigelse i det produktive erhvervsliv. Det er det, der er nødvendigt, men hvad er det, der sker? Ja, i øjeblikket falder investeringerne i dansk erhvervsliv. Der udbetales i dagens Danmark 3 gange så meget i arbejdsløshedsunderstøttelse, som der investeres i det private erhvervsliv. Det viser, hvor gal situationen er. Der skal derfor gøres en ganske ekstraordinær indsats for at fremkalde en stærk stigning i investeringerne.

Det er symptomatisk, at de forslag, venstre her har fremsat, som er meget lig de forslag, det konservative folkeparti har fremsat, af ministeren karakteriseres som forslag, der overfører midler fra de dårligst stillede til erhvervslivet. Hvad er det for snak? Hvad er det, de dårligst stillede her i samfundet, de arbejdsløse, er mest interesserede i? Det er naturligvis at komme i arbejde. Den eneste måde, hvorpå de arbejdsløse kan komme i arbejde, er ved, at man fører en aktiv erhvervsfremmepolitik, ved, at man fører en aktiv erhvervsskattepolitik med skattelettelser til erhvervslivet.

Det er ikke forudsætninger, som ikke hører hjemme i denne verden, og gammeldags politik. Nej, tværtimod. Det, der har karakter-

[Gammelgaard]

riseret udviklingen i Danmark, som jeg nævnte det, er det stadig stigende skattetryk, der efterhånden er så højt, at vi sætter noget nær verdensrekord. Det er noget nyt, der skal til. Det er noget helt andet. Det er skattelettelser både for den enkelte og for erhvervslivets virksomheder. Det forudsætter naturligvis en anden samlet økonomisk politik med meget store besparelser på de offentlige budgetter, men heller ikke her er regeringen klar til at foretage sig noget gennemgribende.

Det forudsætter også tilbageholdenhed med indkomstudviklingen for alle indkomstgrupper i vort samfund, en stram finanspolitik, en skattelettelsespolitik over for dem, der yder en indsats i vort erhvervsliv. Det kan genskabe ligevægten i økonomien. Det kan bringe mange flere i beskæftigelse, og det kan nedbringe underskuddet på betalingsbalancen. Det er det, der er brug for.

Glistrup (FP):

Hr. Gammelgaard begyndte med en historisk redegørelse for skattetrykkets udvikling i hvert af nedtællingsårene frem imod skæbneåret 1984. Skal man skrive redelig danmarkshistorie, er det imidlertid ikke de tal, der har interesse, så er det, hvordan udgiftstrykket har udviklet sig. I og med, at man har besluttet sig for at afholde de store offentlige udgifter, som er afholdt, så vil de før eller senere, på grund af statsunderskuddene, med en parallelforskydning manifestere sig i et højere skattetryk end det, vi ellers ville have haft nogle år senere, og så vil tallene jo unægtelig være noget anderledes, end hr. Gammelgaard udrede dem.

Dér må vi erindre, dels at partiet venstre i disse 14-15 år ved tre lejligheder har siddet i regeringen, dels at venstre, når de ikke har siddet i regeringen, har været regeringens faste forligsfrille igennem årene til forhøjelse af de offentlige udgifter. Jeg ved godt, at det i 1976 var de konservative, der søggede for det, men ellers er det venstre, der har været mesteren for disse enormt store offentlige udgifter, som er årsagen til, at vi får dette meget, meget høje skattetryk. Nu kommer venstre så og siger, at man vil til at rette kursen op, og selv om jeg ikke er nogen industriminister, så glæder jeg mig da meget over et synderparti, der omvender sig.

Når vi så ser på, hvordan venstre vil omvende sig, så ser vi, at de gør det på den måde, at de siger, at nu skal vi have nogle skatenedsættelser, som venstre selv i forslaget i det første år opgør til 7.430 mill. kr., og så siger de, at de vil have nogle offentlige besparelser, som venstre selv angiver til 7½ mia kr., altså faktisk det samme, i det første år. Det vil sige, at venstre fortsat vil skubbe vanskelighederne ud i fremtiden, fortsat vil udstede statsobligationer i størrelsesordenen 51 mia kr., fordi udgifterne kommer til at overstige indtægterne med 51 mia kr., når venstre nedsætter udgifter og indtægter med hver 7½ mia kr. Det er ikke forsvarlig politik i det ufore, Danmark er bragt ud i, efter fremskridtspartiets opfattelse.

Men der er ét ord i venstres forslag, som har glædet fremskridtshjerterne meget, og det er ordet »dynamisk« skattepolitik. Der har vi det virkelig positive i venstres forslag, at når man skal begynde at lave skattelettelser, så er det ikke ud fra den statiske samfundsopfattelse, som præger vort alt for gamle regeringsparti, hvor man bare ser på provenutabet det første år. Selve det at lave skattelettelser i det danske samfund i øjeblikket – jeg er lige ved at sige: om man så udtrak dem hos notarius publicus – er noget, der i sig selv har en bunke positive virkninger i retning af, at man dynamisk får sat hjulene i gang den rigtige vej, får arbejdsløsheden sat ned, får sat betalingsbalanceunderskuddet ned, vel at mærke hvis man sørger for de fornødne offentlige besparelser, der meget gerne skulle være adskillige gange så store som de skattelettelser, man iværksætter, hvis man virkelig skal nå det rigtige økonomiske mål.

Selv om jeg siger, at man lige så godt kunne udtrække dem hos notarius publicus, giver det selvfølgelig forskellige virkninger, alt efter hvad man medtager. Når man går venstres 21 punkter igennem, har man nærmest indtryk af, at venstres gruppeformand har givet denne forholdsordre: tag nu og skriv ned, når I er ude til møde i forsamlingshusene de næste par måneder, hvor der er en eller anden, der gaber op om, at han synes, en skatteregel er urimelig, og så samler vi det i et katalog, for vi kan ikke selv finde på noget. Så har man altså hørt, hvad nogle har råbt op om og protesteret mod, og så har man medtaget det uden at tage hensyn til,

[Glistrup]

hvad der giver den samfundsmæssigt rigtige løsning, hvad der ville tjene interesserne også hos de stille eksisterende, som måske ikke er blandt de 20-30 mennesker, venstre har til sine møder rundt omkring i landet, og derfor ikke er med til at pege på tingene.

Om dette forslag kan man ikke sige, at det ud fra nogen synsvinkel, hverken social, samfundøkonomisk, finanspolitisk eller nogen som helst anden synsvinkel, kan siges at være en alsidig og rimelig fordeling af, hvordan man vil anvende pengene, hvis man i julegavemåneden har 7½ mia kr. til at gå rundt og finde på skattelettelser med. Der er en meget stærk skævdeling i den måde, venstre har udformet sine 21 punkter på.

Rahbæk Møller (SF):

Venstre kalder sine forslag dynamiske. Jeg vil snarere kalde dem klasserene. De forskellige punkter er omhyggeligt udvalgt, så de gavner de i forvejen mest velhavende. Jeg skal ikke gennemgå hele listen, men der er nogle enkelte punkter, jeg godt vil hæfte mig ved.

For det første er der de punkter, der står i begyndelsen. Det drejer sig om nedsættelse af selskabsskatten, forhøjelse af henlæggelser til investeringsfonds osv., altså det, der går ud på at nedsætte erhvervslivets skattebetaling. Jeg vil godt gøre opmærksom på, at det danske erhvervslivs skattebyrde er rekordlav internationalt set. Lønmodtagernes skattebetaling er rekordhøj; det er simpelt hen den højeste i verden. Der er lige kommet en rapport fra EF, der behandler denne problematik og påviser, at uanset hvordan vi måler det, om vi tager selskabsprocenten eller vi tager erhvervslivets skattebetaling som en procent af den samlede skattebyrde, så ligger Danmark næstlavest i EF, og det er formodentlig en af de ting, EF vil gøre noget ved i den kommende tid. Der er ikke noget, der tyder på, at erhvervsskattelettelser vil gavne Danmark, erhvervsliv, og det er vel også et spørgsmål, hvornår vi, hvis vi prøver den vej, bliver anklaget for international konkurrenceforvriddning.

Så foreslår venstre, at man forhøjer afskrivningsgrænsen for personbiler. Der vil jeg da godt spørge venstre helt konkret: hvordan forestiller man sig egentlig at det skulle gavne betalingsbalancen og beskæftigelsen, at man stimulerer virksomhederne til

at anskaffe sig større vogne? Jeg forstår ganske enkelt ikke den sammenhæng.

Endvidere foreslår venstre, at beskatningen af produktionsjord ophæves. Det er ret beset en sjofelhed over for den animalske produktion. Der foregår i disse uger alvorlige forhandlinger, hvor landbruget kræver flere penge til den animalske produktion, og regeringer er ikke i stand til at imødekomme de store krav, der er stillet. Og så kommer venstre Gud hjælpe mig og foreslår milliardskattelettelser til landbruget, som er valgt sådan, at det netop ikke vil gavne den animalske produktion, men vil gavne den del af landbruget, der i forvejen har klaret sig ganske udmærket, nemlig kornbruget. Det er simpelt hen en sjofelhed over for den del af landbruget, der er i klemme.

Men der er også et lyspunkt, som ministeren var opmærksom på det, nemlig punkt 18: »Der gennemføres en omlægning af rentebeskatningen, som sikrer mod diskrimination af erhvervsaktive investeringer.« Venstrefløjen har jo sagt i årevis, at hvis vi skal rette op på Danmarks økonomi, så skal vi gøre noget ved renteproblemet. Jeg vil indrømme, at da jeg så det, gav det et grib i mig, og jeg slog øjeblikkelig om til bemærkningerne for at se, hvad venstre egentlig havde tænkt sig. Det viste sig så, at efter lange og forhåbentlig grundige overvejelser er venstre kommet til det resultat, at der skal nedsættes et udvalg, og det er uægtelig et magert resultat af venstres tankevirksomhed. Ikke desto mindre synes jeg, at skatteministeren skulle tage mod den udstrakte hånd, der trods alt er tale om, og undersøge, hvad der ligger i det. Venstre må jo have tænkt et eller andet. Hvis der er en mulighed for, at vi kan få taget hul på det problem på en måde, der ikke er afhængig af, at de radikale og boligministeren er enige, så synes jeg, at muligheden burde udnyttes.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Den radikale ordfører såvel for det foregående lovforslag som for dette beslutningsforslag er fru Aase Olesen. Da hun ikke kan være til stede nu, skal jeg i hendes sted som ved det foregående forslag på den radikale gruppes vegne fremsætte nogle bemærkninger.

For det første vil jeg udtale en stille undren over, at dette forslag er fremsat af et parti, som for indtil et år siden havde såvel

[Bernhard Baunsgaard]

skatteminister- som økonomiministerposten. Det var hr. Anders Andersen. Sagen er den, at en række af de forslag, som partiet venstre nu prioriterer meget højt, kunne være gennemført, hvis skatteministeren dengang havde villet det. Lad mig tage nogle eksempler.

Der sker, hedder det i punkt 4, en ændring af beløbsgrænsen for overførsel af erhvervsindkomst til medhjælpende ægtefælle. Ja men vi havde jo foreslået det, og hvis hr. Anders Andersen havde støttet dette forslag, så havde dette beløb været forhøjet. Hvad skete der under hr. Anders Andersen? Der skete en nedsættelse af det beløb, der kunne overføres til ægtefællen. Nu har man altså den modsatte politik.

Hvis jeg ikke husker galt, så er punkt 9, muligheden for et ekstra skattemæssigt fradrag i forbindelse med afholdelse af udgifter til forskning og udvikling, et forslag, som uden videre, hvis skatteminister Anders Andersen havde fremsat det, havde kunnet få flertal i Folketinget.

Punkt 18 siger: »Der gennemføres en omlægning af rentebeskatningen, som sikrer mod diskrimination af erhvervsaktive investeringer.« Hr. Anders Andersen har før været inde på reformer af beskatningen. Jeg kan minde om, at det er hr. Anders Andersen, der har fået gennemført den nye beregning af personfradraget, så det giver lige stor lettelse for alle uanset indkomsten. Hvis venstre virkelig mener det, der står i punkt 18 om, at man skal høre op med at diskriminere erhvervene gennem fradragene, hvorfor i alverden kom der så ikke et forslag dengang? Så vidt jeg forstår, er socialdemokratiet også tilhængere af det, de radikale er tilhængere af det, SF er tilhængere af det, VS er tilhængere af det. Sikken et flertal, der kunne være blevet, hvis venstre havde gennemført en fradragsreform! Hr. Anders Andersen – sådan har jeg forstået ham – var dybt optaget af det, og hvis det, der står i punkt 18 og i bemærkningerne, virkelig skal tages alvorligt: at venstre fortsat er interesseret i, at der skal ske noget på fradragsområdet, så vil jeg stærkt opfordre til, at denne besked tilgår venstres skatteudvalgsmedlemmer, så der kan ske noget på området.

Endnu et eksempel på, at det er noget forbløffende, der sker her, er, at man ikke, medens man har skatte- og økonomiministerposten, kan godkende det, man nu siger er så

væsentligt. Det er punkt 20: »Kapitalvindingsskatten ophæves.« Der blev fremsat forslag, dengang skatteministeren hed Anders Andersen, om, at man skulle lette kapitalvindingsskatten. Det må dog være et led i, et skridt på vejen mod en ophævelse, men dengang stemte venstre imod det. Lad det så være, hvad det være vil.

Hvis man foretager en vurdering af forslaget som helhed, så må jeg sige, at jeg ikke tror på de gunstige virkninger, venstre forestiller sig. Jeg har hørt venstremænd stå heroppefra og harcelere over forslag, der meget lignede dette forslag, men som var fremsat af fremskridtspartiet. Jeg synes ikke, at venstres argumentering er mere overbevisende, end fremskridtspartiets argumentering var, dengang venstres ordfører gik så hårdt imod det.

En række af enkeltforslagene er derimod noget, vi godt kan se på, og forligspartierne har jo set på en række af dem. Hvis venstre igen vil have forslag, så kan man tage punkt 16: »Udligningsskatten ophæves.« Det er jo et forslag, der for længst er fremsat. Punkt 17: »Dobbeltbeskatningen af aktieudbyttet begrænses«, bliver et led i den fortsatte række af forslag fra regeringen, støttet af forligspartierne.

Det eneste, der virkelig peger fremad, er som sagt, hvis venstre mener noget alvorligt med, at fradragene, sådan som de virker i dag, er diskriminerende med hensyn til rentebetalingen i selskaberne. Det er virkelig lovende, hvis der menes noget med disse ord, men det vil arbejdet i udvalget kunne afsløre. Det er jo så sandt, som det er sagt: store indkomster får i dag 70 pct. af en renteudgift betalt af de andre skatteydere. Selskaberne får en skattereduktion på 40 pct. af renteudgiften, og det er diskriminerende mod vores erhvervsliv.

Jeg ved det ikke, men jeg håber meget, at venstre mener noget med det, der er skrevet i bemærkningerne, og at det ikke bare er noget, der er sluppet igennem ved en fejltagelse.

Arne Melchior (CD):

Jeg fortsætter som substitut for hr. Bollmann, som er vort medlem af skatte- og afgiftsudvalget, og skal på CDs vegne gøre nogle få bemærkninger.

[Arne Melchior]

Jeg vil gerne understrege, hvad hr. Bernhard Baunsgaard har været inde på: at en række af enkeltelementerne i dette forslag allerede indgår i det forlig, som er indgået mellem et flertal i folketinget, og at jeg alene af den grund kan sige, at CD er positive over for nogle af elementerne.

Det gav et lille gib i mig, da hr. Bakholt tildelte venstre ros for at have fremsat dette som et samlet forslag. Jeg ved ikke, hvor alvorligt han mente det. I hvert fald kunne han ikke slutte sin tale uden at udnævne hele dette bastante forslag til et reklamebrøl. Men der kunne godt være nogen logik i denne ros, fordi venstre siger: her ser vi så, hvad partiet venstre vil på de fleste af skatteområdets felter.

Personlig er jeg ikke rigtig enig i rosen og er mere tilbøjelig til at deltage i kritikken, som kom sidst i hr. Bakholt's tale, for jeg tror vitterlig ikke, at et sådant beslutningsforslag kan være grundlag for en saglig drøftelse. Bevares, jeg har aldrig siddet i skatte- og afgiftsudvalget – det kan både det og jeg være glad for – men ved gennemgang af forslaget, både for mig selv og i gruppen, kommer vi til det resultat, at hvis man skulle beslutte eller forkaste dette forslag, altså lægge det til grund for en virkelig alvorlig og dybtgående drøftelse, så ville den være årelang, og så ville den være aldeles u hensigtsmæssig. Det ville være ikke i hundredvis, men i tusindvis af spørgsmål, der skulle stilles, og samråd, der skulle holdes, og erhvervssynspunkter, der skulle indhentes. Vi tror altså, at her er for meget på én gang – alt godt fra havet eller alt godt fra overdrevet.

Det hindrer som sagt i min indledning ikke, at der er mange ting, vi kunne være med til, og der er mange tanker, som vi altså allerede er involveret i i praktisk politik, og der er andre ting, vi gerne ville være med til. Jeg kan i flæng nævne, at beskatning af produktionsjord ophæves. Det er noget, CD har fremsat et konkret forslag om tidligere og vil gøre igen, og der er realisme i på lang sigt at drøfte sådan noget. Det optræder sammen med punkt 8: »Landbrugets særskat ophæves«. Det er altså en skat, der bortfalder om nogle få måneder, og som mit parti har taget afstand fra er blevet indført, og som vi har forsøgt at få ophævet uden resultat, og som hr. Ellemann-Jensen og venstre udmærket godt ved det er helt urealistisk at begynde at

tale om. Man tager altså sådan en propagandasag uden nogen politisk realitet ind sammen med punkter, det har en langsigtet værdi at drøfte og undersøge, f. eks. dobbeltbeskatningen af aktieudbytte. Der er vi tilhængere på lang sigt af, at det skal ske, som venstre her foreslår.

Med hensyn til afsnit E om generationsskifte har vi flere gange peget på, at generationsskifteproblemer er væsentlige, ikke kun i landbruget, hvor vi plejer at være opmærksomme på dem her i tinget, men også for industriens vedkommende.

Det, der siges om medhjælpende ægtefæller i punkt 4 og om afskrivningsgrænsen for personbiler i punkt 6, har hidset nogle op. Det hjælper selvfølgelig ikke på eksporten, men det er ganske urimeligt, at man ikke simpelt hen rent pristalsmæssigt har fulgt med i de afskrivningsgrænser, der gælder for personbiler. Og sådan er der forskellige ting, som er gode.

Vi tror ikke, dette forslag nogen sinde kommer til realitetsbehandling. Vi tror, venstre har været opmærksom på, at det ikke kan ske og ikke vil ske, og at partiet derfor – nu er reklamebrøl et meget stort ord, så jeg vil sige: har gjort noget lignende, som fremskridtspartiet gør hvert år ved den tid, hvor der er finanslovsforslagsbehandling, nemlig at man så at sige får folketinget til at trykke sit parti-program. Det er en udmærket ting, men det er altså ikke egnet til praktisk politik.

Endelig vil jeg gerne tilslutte mig det, hr. Bernhard Baunsgaard sagde med hensyn til forbløffelsen over, hvad partiet venstre gør, når det er i regering, og hvad det gør, når det er i opposition.

Wilhelm (VS):

Jeg skal ikke gå ind på de enkelte punkter i venstres forslag, men tage det som et samlet forslag, og så må jeg sige, at jeg synes, der er grænser for, hvad man kan foregive at debattere i fuldt alvor, hvis man vil have en smule selvrespekt i behold. Dette forslag lægger sig pænt i rækken af de popforslag, der har udviklet sig i de seneste år, og som vi har set fra de konservative, de radikale, fremskridtspartiet osv., hvor det mest går ud på at få nogle værdiladede ord i overskriften. Nu hedder det »dynamisk« – det er i øvrigt brugt nogle gange før, så vidt jeg husker, båd-

[Wilhelm]

de af de konservative og de radikale: en dynamisk erhvervsskattepolitik – men man kunne med nok så stor ret havde kaldt det en gearløs eller en galoperende erhvervsskattepolitik.

Den består i, at det nationale erhvervsliv, som er et af de lavest beskattede i den teknisk udviklede del af den kapitalistiske verden, skal have en lettelse på ca. 5½ mia kr. Dynamikken fremkommer så ved, at hr. Ellemann-Jensen med regnestokken har fundet ud af, at dette erhvervsliv så nok vil lave erhvervsdynamiske investeringer for 90 pct. af lettelsen. Dernæst finder han ud af, at det samlede skatte- og afgiftsprovener i løbet af et par år er steget fint, så statsfinanserne har det godt, betalingsbalancen er blevet forbedret med 13-14 mia kr. og beskæftigelsen er øget op.

Man sidder tilbage med en forundring over, at han stopper ved de 5½ mia kr., for han kunne jo have taget det dobbelte, ikke sandt? Så havde vi konkurreret med det japanske betalingsoverskud. Han kunne også have indført negativ beskatning af erhvervslivet, hvad han allerede er godt på vej til, og så drive den spøg, som han har til sidst i bemærkningerne, lidt videre. Så ville det simpelt hen fremstå, som om dette nationale erhvervsliv nu havde erobret alt simpelt hen, hvad der var af mulige betalingsoverskud og beskæftigelser i hele verden. Derfor synes jeg bare, man må undre sig over, at han, når han bruger den logik, han gør i bemærkningerne, ikke kører den lige et par takker videre.

Flygaard (DR):

Ét er, at man kan være enig i den målsætning, som dette forslag til folketingsbeslutning angiver at have, altså en dynamisk erhvervspolitik, noget andet er, om man er enig i alle de synspunkter, der opregnes efterfølgende. Jeg vil ikke knytte bemærkninger til de enkelte punkter, men prøve at samle nogle ting sammen.

For det første vil jeg gerne pege på, at vi, som vi også tidligere i dag har givet udtryk for, klart må vende os imod enhver form for erhvervstilkud, og det vil sige, at vi også vil vende os imod enhver form for ekstraordinære investeringsfradrag, og hvad der kan sidestilles med dette. Der kan måske være en vis ræson i at drøfte en smidiggørelse af af-

skrivningsreglerne, men så må vi føje til, at det nok bør finde sted inden for rammerne af, hvad et rent brugsmæssigt slid ud fra en gennemsnitsbetragtning måtte tilsige. Det er muligt, der også skal ses på spørgsmålet om henlæggelser til investeringsfond.

Vi tror i øvrigt, at mange af de problemer, som venstre har opregnet, lod sig løse nemmere og klart bedre, hvis man fik en generel indkomstskattereform, hvori en proportionalbeskatning kom til at indgå som et væsentligt element.

Vi er også tilhængere af, at man ophæver den særlige indkomstskat og overfører den til almindelig indkomstbeskatning. Det følger vel næsten også af sig selv, i det omfang man går over til en proportional beskatning.

Jeg har også lagt mærke til det, venstre siger under punkt D 18 vedrørende rentebeskatningen. Hvad der helt klart ligger i det fra venstres side kan jeg forstå at også de foregående ordførere er en lille smule spændt på. Tror venstre nu på, at man kan sondre imellem renter af privat gæld og erhvervsmæssig gæld, eller er forslaget reelt udtryk for – selv om det er sagt lidt sløret – at man er villig til at diskutere en ligestilling ud fra et synspunkt om en vis successiv forhøjelse af lejeværdien?

Venstre gør nogle bemærkninger om formuebeskatningen. Det er vel således, at formuebeskatningen af de fleste betragtes som en slags substitut, så længe man ikke i øvrigt i den økonomiske lovgivning har formået at dele sol og vind lige, over for mennesker, som er smuttet igennem med en formueforøgelse, der ikke har været gjort til genstand f.eks. for indkomstbeskatning og dermed ligestilling med andre former for indkomst.

Til slut en enkelt bemærkning angående venstres forslag under punkt 8 og 11. Dem synes vi faktisk der er en vis inkonsekvens i, men jeg må læse det således, at hvis venstre kan få en positiv særbehandling for landbruget, har man ikke noget imod det. Det var måske en idé i forbindelse med den landbrugspolitiske og landbrugsøkonomiske situation, at man, hvis man gav landbruget nogle kreditter, lod dem indgå som en offentlig prioritet, så man i hvert fald ad den vej kunne få startet en jordreform på landbrugsområdet.

Ellemann-Jensen (V):

[Ellemann-Jensen]

Jeg vil gerne takke for en nyttig debat – en nyttig debat i den forstand, at den har afklaret nogle helt grundlæggende holdninger til de produktionsvilkår, som de forskellige partier vil byde dansk erhvervsliv.

Det er jo blevet understreget både i fremsættelsen, i bemærkningerne og i den hidtidige debat om disse tanker, at venstre ønsker, forslaget skal betragtes i en større sammenhæng. Det skal ses i sammenhæng med forskellige andre af de forslag, venstre er kommet med til ændringer i den økonomiske politik, men jeg lagde mærke til under debatten, at det var der flere ordførere der ikke var nået frem til i bemærkningerne til forslaget. Hr. Arne Melchior er muligvis undskyldt ved ikke at være ordfører i denne sag, men hr. Arne Melchior kan så hilse sin ordfører og sige, at det står ganske klart anført i bemærkningerne, at dette forslag skal ses i en større sammenhæng.

Det, der har været venstres udgangspunkt, er, at der er behov for massive omkostningslettelser i dansk erhvervsliv, massive omkostningslettelser for produktionen, hvis vi bare tilnærmelsesvis skal opnå nogle af de forbedringer, som er nødvendige for at rette op på den økonomisk skæve situation. Og det har sådan set undret os, at regeringen i sin argumentation imod venstres forskellige forslag stiller sig tvivlende over for, om dette her overhovedet virker, om det ikke bare er noget, der havner i det, der for regeringen at se er de gale lommer.

Det undrer os, specielt fordi regeringen selv i en del af den argumentation, man førte frem i foråret, da man lavede sit forårsforlig med de små borgerlige partier, talte om, at man ved at give erhvervslivet skattelettelser på 1,2 mia kr. ventede at opnå forbedringer i produktion og beskæftigelse. Men det er muligvis sådan efter regeringens tankegang, at hvis det er en socialdemokrat, der foreslår en skattelettelse for erhvervslivet, kan det godt virke positivt på produktion og beskæftigelse, men hvis det er en venstremand, virker det ikke positivt; man får i hvert fald indtryk af, at det er den slags tankegange, der rører sig. Men som sagt, det er helheden, der er væsentlig.

Derfor var det skuffende, at regeringens holdning til overhovedet at tage en debat op ved denne lejlighed var ikke blot afvisende, men hånligt vrængende. Skatteministeren

slog tonen an ved at tale om et mageløst stykke papir, venstre har brokket sammen, og ministeren kom ind på denne vulgærargumentation, at man her vil overføre midler fra den dårligst stillede del af befolkningen til erhvervslivet.

Jeg må beklage, at denne debat af hensyn til forretningsordenen m.v. skal føres med en skatteminister, der ved så talrige lejligheder har demonstreret sin svigtende forståelse for økonomiske sammenhænge. Det er beklageligt, at det er med skatteministeren, vi skal forsøge en saglig debat om dette forslag, der drejer sig om, hvordan man kan bidrage til at lette omkostningspresset på erhvervslivet, men nu hænger vi jo altså på ham i denne debat.

Ministeren mener, at forudsætningerne i venstres forslag ikke er i overensstemmelse med virkelighedens verden, og jeg skal bede ministeren om at begrunde denne påstand. Venstre har ikke blot i bemærkningerne gjort klart rede for, på hvilket grundlag vi bygger vores påstande om de samfundsøkonomiske virkninger af venstres økonomiske politik, vi har også givet baggrundsmaterialet videre til de relevante ministerier i god tid, så de har haft mulighed for at se, hvordan vi har gennemført vores beregninger, og når der endnu ikke er kommet andet svar frem end nogle løse bemærkninger tidligere fra finansministeren og i dag skatteministerens helt uargumenterede afvisning, ja, så bygger det muligvis på, at regeringen ikke rigtig er i stand til at afvise vores beregninger.

Vores beregninger går ud på, at hvis man netop vurderer tingene i den sammenhæng, jeg har henvist til, sammenhængen med betydelige omlægninger på de offentlige budgetter og disse massive omkostningslettelser for erhvervslivet, så vil vi kunne opnå de forbedringer i beskæftigelse og betalingsbalance engang i midten af 1980'erne, som regeringen selv har opstillet som et mål uden dog at anvise et eneste middel til at opnå dette mål.

Ministeren hæftede sig især ved punkt D 18, hvor vi gør det klart, at den nuværende renteskattebehandling skaber problemer for den erhvervsaktive opsparing. Jeg vil gerne slå fast, at vi absolut ikke ønsker at skabe ny usikkerhed omkring hele dette spørgsmål; det overlader vi til regeringens enkelte medlemmer at klare indbyrdes, som de har vist at kunne på fortrinlig vis!

[Ellemann-Jensen]

Det, vi bare har villet gøre opmærksom på, er, at der selvfølgelig er et problem her – hvem vil ikke erkende det? – og at man, hver gang man har forsøgt at undersøge dette problem nøjere i de forskellige udvalg og kommissioner, der har siddet i tidens løb, hver gang har begrænset mulighederne for virkelig at gå til bunds i problemerne ved at opstille mere eller mindre snævre kommissorier i retning af, at de forslag, man kommer frem til, skal udligne eksisterende indkomstforskelle; det var en af de begrænsninger, man lagde ind, da indkomstskatteudvalget arbejdede.

Vores forslag er, at man nu prøver at ned-sætte et ekspertudvalg, som overhovedet ikke skal besværes af disse begrænsninger, men som alene får til opgave at gennemføre en tilbundsgående analyse af hele problemområdet. Derfor er der ingen grund til at komme med syrlige bemærkninger om, at vi måske nu pludselig tror, man kan adskille erhvervsrenter og private renter; det tror vi ikke, som man vil kunne se, hvis man læser vores bemærkninger.

Vi beklager, at skatteministerens forslag fra i vinter har blokeret for en videre diskussion af disse ting. Skatteministerens forslag, som vi betragter som begravede og væk og uaktuelle, viste jo netop, at disse adskillelser ikke kan foretages, og at det ikke er den vej, man skal gå.

Jeg kan her godt finde anledning til at komme med en beklagelse af, at man ikke hidtil har foretaget en endnu grundigere undersøgelse af de interessante tanker, som LO for nu lidt over 5 år siden er kommet frem med om en renteskatteordning. Det ville muligvis være værdifuldt at dykke endnu dybere ned i dette forslag, der hidtil tilsyneladende bare har fået lov til at ligge og samle støv på nogle hylder. Man skal altså ikke benytte vores punkt D 18 til at prøve at rejse ny tvivl om, hvordan den skattemæssige stilling skal være for renteindtægter og renteudgifter i den kommende tid. Vi har alene forsøgt at lukke op for en ny og fordomsfri debat om noget, som vitterlig er et problem.

Ministeren konstaterer et vist sammenfald imellem forskellige af venstres forslag og noget af det, regeringen vil komme med; vi venter stadig spændt på at høre, hvad det egentlig er, regeringen har tænkt sig at foretage sig med hensyn til aktiebeskatningen.

Hr. Bernhard Baunsgaard udtrykker en stille undren over, at venstre kommer med disse forslag nu, men ikke gennemførte dem i regering. Den slags drillerier kan vi ikke give meget for. De radikale burde bedre end de fleste andre vide, hvilke frustrerende begrænsninger det lægger på én at være i et politisk samarbejde med socialdemokratiet, så skal vi ikke lade være at drille hinanden på det niveau?

Jeg mener, det er kommet klart frem under debatten, at der er to helt forskellige grundholdninger til denne problemkreds, og at det er de to grundholdninger, der er stødt sammen. Venstres forslag bryder grundlæggende med den erhvervsskattepolitik, som regeringen står for, og som jo hidtil klarest kom til udtryk i december 1979, da regeringen pålagde erhvervene skattebyrder i størrelsesordenen 2–3 mia kr. ud fra en argumentation om, at når lønmodtagerne får pålagt byrder, skal man sandelig også pålægge erhvervslivet byrder. Og så lagde man denne ekstra skattebyrde over på virksomhederne. Men ved at pålægge den enkelte virksomhed nye skattebyrder generer man produktionen, og ved at genere produktionen generer man præcis de lønmodtagere, man har påstået at ville tilgodese.

I indkomstudligningens hellige navn fører regeringen altså en politik, hvor man ødelægger grundlaget for at skabe indkomster. Man sætter hellere dagpengene i vejret og finansierer det ved at lægge nye skattebyrder på produktionen, end man løber risikoen for, at nogle kunne hente sig en personlig gevinst på at skabe arbejdspladser for andre. Når det er den grundlæggende skattetænkning, man fører i en regering, så skal det jo gå galt, og så går det galt, hvad vi ser for øjeblikket.

Jeg skal slutte med at beklage, at det ikke har været muligt at få en saglig diskussion med regeringen. Det undrer som sagt ikke, når det er skatteministeren, der skal udtale sig på regeringens vegne. Vores hensigt har været at markere, hvordan en samlet nyvurdering af erhvervsskattepolitikken kan føre til en ændring af de vilkår, som produktionen arbejder under, og jeg er overbevist om, at man i de kommende år ikke vil komme uden om at tage fat på adskillige af de punkter, vi har rejst i denne sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det er i anledning af hr. Ellemann-Jensens bemærkninger om det, der hedder punkt D 18, altså renteproblemet for erhvervslivet og i sammenhæng hermed fradragene.

Jeg synes, at venstre alligevel ikke lukkede totalt af for, at det er et problem, som vi ikke bare kan fortsætte med. Derfor vil jeg ligesom til belysning af, hvor vanskeligt og hvor alvorligt det er, spørge ministeren, om der ikke foreligger nye tal fra regeringen om skønnene i udviklingen af rentefradraget. Vi har fået en udmærket redegørelse i forbindelse med finanslovens fremsættelse, men det ville være rart at se, om det, som f. eks. hr. Ellemann-Jensen mente, nemlig at der nu ikke sker nogen væsentlig stigning i rentefradragene, holder. Regeringen har, så vidt jeg kan forstå, på denne årstid allerede et skøn for 1981.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Hr. Gammelgaards bevægelser hen over kendsgerningerne – nu skal jeg lade være med at bruge kraftigere ord som manipulation eller noget i den retning – er jo efterhånden legendariske. Hr. Gammelgaard gjorde nogle indledende betragtninger om, hvordan skattetrykket har udviklet sig og vil udvikle sig faktisk helt frem til 1984; det ved hr. Gammelgaard altså noget om.

I den forbindelse synes jeg nok, det kunne være nyttigt, at jeg oplyser, at skatter og afgifter i alt inkl. kontingenter m. v. i 1979 udgjorde 152,8 mia kr., og at bruttonationalproduktet i markedspriser er 353 mia kr. Det vil sige, at skatter og afgifter udgjorde 43,3 pct. af bruttonationalproduktet i 1979. I 1980 vil skatter og afgifter inkl. kontingenter udgøre 188,3 mia kr. og bruttonationalproduktet 380 mia kr. Det vil sige, at skatter og afgifter udgør 44,6 pct. af bruttonationalproduktet.

Det var jo lidt af et sidespring, men jeg synes, disse tal måtte frem, når hr. Gammelgaard nu ville have sine tal frem.

Så sagde hr. Arne Melchior, at han ikke fandt venstres forslag velegnet til en saglig drøftelse. Det har jeg faktisk heller ikke gjort. Det er hr. Ellemann-Jensen lidt bedrøvet over, men det er altså meget vanskeligt at tage venstres forslag alvorligt.

Jeg tror ikke, hr. Ellemann-Jensen har ret, når han nu trækker det op på den måde og siger, at der er to modstående opfattelser i dansk politik, når det drejer sig om erhvervsfremmeforanstaltninger. Jeg har sagt adskillige gange, at det er temmelig klart, at skattelempler for erhvervslivet, hvis de er tilstrækkelig målrettede, kan fremme investeringerne og dermed produktion og beskæftigelse. Det er også det, der ligger bag den politik, som regeringen har aftalt med 3 andre partier, og hvor vi inden for en ramme på 1,2 mia kr. fremlægger en række forslag, som skulle fremme investering og dermed produktion og beskæftigelse.

Men det er efter min opfattelse ikke korrekt, hvis man vil give det indtryk af – og det er vel nærmest dér, forskellen ligger – at bare man deler ud med rund hånd, kan man som en forudsætning gå ud fra, at pengene vil blive anvendt aktivt, for erhvervsdrivende i Danmark har også fundet ud af, at det kan være en fordel at investere i aktiver i andre lande, og det gør man jo. Man har også fundet ud af, at det kan være fordelagtigt at investere i andre kapitalgoder. Så man kan ikke uden videre gå ud fra, at lempelser vil gå til aktive erhvervsinvesteringer og dermed give den øgede produktion og beskæftigelse, som hr. Ellemann-Jensen forudsætter.

Hvis jeg derfor skal prøve at skitsere, hvad der tilsyneladende er uenighed om, må jeg sige, at den altså ikke går på, at skattelovgivningen ikke kan bruges som et erhvervsfremmende element, for det mener jeg bestemte den kan, og det er der mange dokumentationer for, men at en række af de forudsætninger, som hr. Ellemann-Jensen stiller op, ikke kan holde ud fra hr. Ellemann-Jensens generelle betragtninger.

I øvrigt synes jeg, at det, der er interessant både i forslaget og i den kommentar, som hr. Ellemann-Jensen nu kom med, er det, der vedrører punkt D 18. Jeg fik ikke noget svar på, om hr. Ellemann-Jensen mente noget med det, han sagde i Danmarks Radio om en forhøjelse af lejeværdien som det, der kunne mindske problematikken. Det problem, man var inde på i Danmarks Radio, var den betydelige vækst, der har været i rentefradraget, målt i forhold til væksten i den skattepligtige indkomst, og det var også det spørgsmål, hr. Bernhard Baunsgaard stillede mig.

[Ministeren for skatter og afgifter]

Jeg kan oplyse hr. Bernhard Baunsgaard om følgende: i 1975 udgjorde renteudgifterne på selvangivelsen 18,6 mia kr., og renteudgifterne var 12,7 pct. af den skattepligtige indkomst. I 1976 stiger de til 13,9 pct., i 1979 18,8 pct. Skønnet for 1980 er, at renteudgifterne på selvangivelsen vil udgøre 49 mia kr. eller 20 pct. af den skattepligtige indkomst. Hvad angår udviklingen til 1981, forventes renteudgiften på selvangivelsen at være 57 mia kr. og renteudgifterne 21,1 pct. af den skattepligtige indkomst.

Det siger næsten sig selv, at dette er en kolossal belastning for indkomstskattesystemet. Det forstår jeg at hr. Ellemann-Jensen og venstre accepterer og på den baggrund gør sig nogle tanker og ideer.

Hr. Rahbæk Møller sagde til mig, at han synes, jeg skulle tage imod den udstrakte hånd, der kom fra venstre. Jeg har i mit første indlæg trukket dette punkt frem for ligesom at få afklaret, hvad der ligger fra venstres side i dette punkt. Hr. Ellemann-Jensen præciserer bemærkningerne ved at sige, at det er et ekspertudvalg, og at der ingen bindinger skal være, men at man skal have en tilbundsående analyse.

Hr. Ellemann-Jensen siger endvidere, at han gerne vil have en dybere analyse af LOs renteskatteforslag. Nu har man jo altså været lidt inde på det i indkomstskatteudvalget, hvor der foreligger ganske meget materiale, men jeg vil gerne sige til hr. Ellemann-Jensen og til venstre – og jeg håber ikke, det vil skabe ny polemik eller ny usikkerhed, for det er jeg lige så uinteressert i som hr. Ellemann-Jensen – at jeg meget gerne vil drøfte nedsættelsen af et sådant ekspertudvalg med venstre. Lad os se, om ikke vi kan finde ud af, hvordan vi kommer videre i dette spørgsmål, som jeg forstår der er enighed om er et meget væsentligt spørgsmål. Jeg vil tro, at de partier, som er interesserede i hele denne problemstilling, også skulle kunne blive enige om, hvilken sammensætning dette ekspertudvalg skal have. Jeg er åben over for, at der ikke skal lægges nogen bindinger for det, og jeg er meget åben over for, at det skal gå ind i en dybere analyse og vurdering af bl. a. LOs renteskattemodel. Jeg vil altså gerne tage imod det tilbud, som jeg forstår ligger fra venstre i dette spørgsmål.

Gammelgaard (KF):

Mit spørgsmål til skatteministeren lyder: anfægter skatteministeren de tal med hensyn til skatte- og afgiftstrykket, som økonomen Mogens Korst år efter år offentliggør i Skattepolitisk Oversigt? De tal, jeg anvendte, er direkte hentet fra Skattepolitisk Oversigt i år, og de viser den andel, som skatte- og afgiftstrykket udgør af bruttonationalindkomsten i Danmark, og formodninger om, hvorledes det vil udvikle sig indtil 1984 med den linje, regeringen har lagt op. Anfægter skatteministeren Mogens Korsts beregninger?

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg synes, det er en interessant udvikling, der er i gang her om det D 18-forslag, venstre har i sit beslutningsforslag, og jeg håber, at skatteministerens ord skal opfattes på den måde, at de partier, der er enige om, at der med den nuværende ordning i hvert fald er et stort problem her – og det gælder jo altså også venstre – kan være med til den drøftelse, så det ikke bliver en snæver drøftelse bare mellem regeringen og venstre. I den retning er den forrige fællesregering af de to partier noget skræmmende i hvert fald for mig, for det var ikke heldigt, hvad der blev lavet dér af de to partier, da de var alene. Jeg opfattede også ministerens ord på den måde, at der skulle være en drøftelse med partier, der var enige om, at dette var et så stort problem, at vi ikke bare kan lade det ligge.

Jeg vil gerne i den forbindelse opfordre til, at man læser den kronik, der stod i Jyllands-Posten den 13. november i år om rentefradragsretten, og jeg skal kun citere et enkelt lille indslag fra den. Nogle skatteeksperter har holdt møde i Finland og drøftet rentefradrag og andre ting. Kronikken er skrevet af Erik Pedersen, der er skattedirektør i Århus, og der siges til slut: »Den tilsyneladende ro, der i øjeblikket hersker i Danmark om dette spørgsmål, blev da også mildest talt modtaget med nogen forundring, men bekræftede vel blot de fleste deltageres opfattelse af danskeren som mere munter, ubekymret og flegmatisk end øvrige skandinaver.« Man kunne måske ligefrem, sagde han, få den opfattelse, at danskerne havde den opfattelse, at miraklernes tid endnu ikke var forbi.

Jeg håber, at venstre fastholder, at det er værd, at vi kigger på det og prøver at nå til en løsning, og jeg vil gerne takke ministeren

[Bernhard Baunsgaard]

for de tal, der kom. De viser jo, at vi er ude i en fortsat vækst på dette område, en vækst i rentefradraget, der overstiger den vækst, der samtidig er i den skattepligtige indkomst. Det understreger jo, at problemet bliver alvorligere og alvorligere. Min opfattelse er, at her har vi en af hovedskavankerne i den meget uheldige udvikling, vi har i dansk økonomi.

Jeg håber, at der kan komme noget ud af det. Jeg understreger ligesom andre, at dette ikke skal opfattes som forsøg på at skabe ny usikkerhed. Alle må være interesserede i, at det, vi har skabt gennem denne rentefradragsregel – og det er jo først og fremmest en boligstandard som ingen andre steder i verden – ikke ødelægges. Ingen af os kan være interesseret i, at nogle drives fra hus og hjem. Hvem skulle så overtage de huse, der blev ledige? Det tror jeg er et fælles udgangspunkt for os alle sammen.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg er enig med hr. Bernhard Baunsgaard. Da vejen nu synes at blive blokeret for en renteomlægning, synes jeg, det er meget væsentligt, at vi får undersøgt, hvilke tanker, hvilke muligheder der ligger i den af LO foreslåede ordning, og derfor hilser vi velkommen, at ministeren nu agter at nedsætte sådan et udvalg. Ligesom hr. Bernhard Baunsgaard vil jeg opfordre til, at alle de partier, som viser interesse for problemet, bliver inddraget i forberedelserne.

Flygaard (DR):

Der er ingen tvivl om, at dansk økonomi i høj grad har været påvirket af rentefradragsretten og de regler, der er i tilknytning til denne, eller vi skal måske sige mangel på samme.

Man kan måske ikke have så forfærdelig meget imod, at der bliver nedsat et udvalg, hvis det er således, at det emne, man skal behandle, bliver klart defineret, og man kan tro, at man forholdsvis hurtigt kan gøre dette udvalgsarbejde færdigt. For generelt vil jeg gerne give udtryk for, at det, vi har behov for på dette område, ikke i så høj grad er mere udvalgsarbejde. De fleste for ikke at sige næsten alle relationer er belyst. Det, vi har behov for, er den politiske beslutningsproces.

Det glædede mig, at venstre er positivt indstillet over for en renteskatteordning. Jeg vil gerne spørge venstre, om man ikke ud fra et synspunkt om logisk konsekvens og en ligestilling af alle former for beskatning burde gå det skridt videre at overveje en proportionalbeskatning. Så ville man netop også få løst det spørgsmål, som skatteministeren med betydelig ret har peget på, netop den problemstilling, der er, når man har forskel i fradrag i indkomsten og fradrag i skatten.

Ellemann-Jensen (V):

Jeg må endnu en gang beklage, at det altså ikke rigtig er lykkedes at få en debat i gang om de samlede virkninger på produktion og på samfundsøkonomi. Men vi må jo blive kloge af den oplevelse her og sørge for ved fremtidige fremsættelser af den slags forslag, at vi får dem pakket ind på en sådan måde, at de ikke havner på skatteministerens bord, i hvert fald ikke på den skatteministers bord.

Skatteministeren talte om, at venstre skulle have givet et tilbud om, at ministeren kunne nedsætte et ekspertudvalg. Det synes jeg er en lidt underlig anvendelse af sprogets gløser, for vi er da ikke i en sådan situation, at vi kan tilbyde ministeren, at han kan nedsætte et udvalg; det må han da selv om. Vi har bare opfordret ministeren til at gøre det. Og det skulle da glæde os, hvis ministeren tager imod den opfordring, specielt hvis han gør det på den måde, at han lader være med at binde sådan et udvalg ind med et kommissorium, som socialdemokratiske skatteministre har haft det for vane i tidens løb, kommissorier, som binder dem i deres behandling af tingene. Nej, giv dem frie hænder til at kigge på problemet!

Endnu et godt råd til skatteministeren. Prøv nu at snakke med boligministeren om det på forhånd, så man får samordnet de overvejelser, der er, så vi virkelig kan få et grundlag for at bedømme de forskellige løsningsmuligheder, der er på de problemer, der vitterlig er på dette område.

Jeg må sige til hr. Flygaard, at venstre har aldeles ikke stillet sig positivt over for en renteskatteordning. Vi har sagt, at dér er der et interessant forslag, som vi egentlig gerne vil se seriøst behandlet, så vi har en mulighed for at danne os nogle holdninger til en renteskatteordning.

[Ellemann-Jensen]

I spørgsmålet om proportionalbeskatning har vi tidligere forsøgt. Det var det, venstre-regeringen i 1974 forsøgte at arbejde sig frem imod. Ud fra en række grundlæggende tanker, der svarer nøje til det, vi har lagt frem i denne omgang, forsøgte man ved offentlige besparelser, ved omlægninger i skattesystemet, ved kraftige forlængelser af proportional-skattestrækket at arbejde sig frem imod den proportionale indkomstbeskatning, som selvfølgelig kunne være et værdifuldt supplement til de andre ting, vi er kommet med her.

Jeg må endelig sige til skatteministeren, at når han nu vender tilbage til denne radioudsendelse, hvor jeg sammen med hr. Poul Schlüter talte om problemerne omkring rentefradragsretten, tror jeg, ministerens erindring spiller ham et lille puds, for nu at udtrykke det på en meget elskværdig måde. Det lyder næsten, som om ministeren står her og beder om støtte til at forhøje lejeværdien. Jeg sagde aldeles ikke, at man kunne gå hen og forhøje lejeværdien.

Jeg gjorde opmærksom på, at når man diskuterer de ting, må man gøre sig klart, at den adskillelse imellem renter af privat gæld og renter af erhvervsgæld, som ministeren har bidt sig fast i og tror han kan lave, ikke lader sig gennemføre.

Derfor må man kigge på andre løsningsmuligheder, hvis man overhovedet vil røre ved denne problemkreds. Der nævnte jeg som ét punkt, at lejeværdien kommer ind i billedet, som vi også har set ved tidligere diskussioner, men – og husk så tilføjes, hr. minister! – dér rører man ved nogle meget, meget fint afbalancerede sociale balancer. Derfor kan man ikke uden videre begynde at pille ved det uden at skulle se på en hel masse andre ting samtidig.

Hvis ministeren virkelig troede, at han her kunne få støtte til at sætte lejeværdien i vejret, må jeg skuffe ministeren.

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Først til hr. Gammelgaard: jeg anfægter ikke nogle beregninger, jeg ikke kender, og hvis grundlag jeg ikke kender. Jeg gav nogle konkrete oplysninger, og jeg forstod på hr. Gammelgaard, at dem ville hr. Gammelgaard ikke anfægte, og det var dog noget.

Det dunkelt sagte er i almindelighed også det dunkelt tænkte, og det er vel lidt usikkert efterhånden, hvad det er, hr. Ellemann-Jensen mener, når det drejer sig om rentefradragsproblematikken. Jeg skal ikke forsøge at lokke hr. Ellemann-Jensen op på talerstolen og yderligere præcisere de overvejelser og tanker, man gør sig i venstre, men jeg må stadig væk forstå, at hr. Ellemann-Jensen mener, problemet er af en så alvorlig og væsentlig karakter, at der fra venstres side er rettet en opfordring til skatteministeren om at nedsætte et ekspertudvalg, der fordomsfrit skal analysere og vurdere på grundlag af de mange oplysninger, der allerede foreligger omkring denne problemstilling.

Lad mig sige – for at gøre den historie kort – at denne opfordring tager jeg gerne imod.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om beskatning af fortjeneste og tab ved salg eller anden afståelse af aktier og anparter.

[Af Hagen Hagensen (KF) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 14. Fremsat 15/10 80).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Hjortnæs):

Lad mig straks sige, at regeringen er enig med de konservative i, at investeringslysten i erhvervslivet skal fremmes. Det har vi givet